

Simo Paassilta

chefredaktör
Pensionstagarnas
Centralförbunds
ordförande

LEDARARTIKEL

Att arbeta med ålderspension

Pensionsskyddscentralen offentliggjorde 16.11.2023 en utredning om att arbeta med ålderspension, och det gav mig ett utsökt tillfälle att återuppta det tema jag behandlat i en tidigare ledare.

Undersökningen granskar läget för dem som nyligen övergått från lönearbete till ålderspension och som fortsatt att arbeta och är intresserade av att ha ett arbete vid sidan om pensionen. Undersökningen grundade sig på den enkät i ämnet som Pensionsskyddscentralen utförde år 2022. I enkäten deltog 3 378 personer som mellan åren 2019-2021 övergått från lönearbete till ålderspension.

Enligt resultaten deltog en tredjedel av dem som övergått från lönearbete till ålderspension i arbetslivet eller hade arbetat under den tid som enkäten förverkligades.

Intresset för arbetslivet var ännu större: närmare var femte av de svarande arbetade inte, men skulle ha varit villiga att göra det.

Hälften av dem som gått i pension berättade att de inte arbetade vid sidan om sin pension och att de heller inte ville göra det.

Enligt resultaten var det mera allmänt att de som upplevde att de hade en god arbetsförmåga också ville arbeta även som pensionärer, bland dem som pensionerats från den privata sektorn, dem som trivts i sitt arbete före pensioneringen och bland dem som upplevt att man på deras arbetsplats hade uppskattat äldre arbetstagares kunnande.

Det verkar som om, vid sidan om en god arbetsförmåga också en positiv uppfattning av arbetet och uppskattning från arbetsgivarnas sida uppmuntrar människor att fortsätta i arbetslivet också efter pensioneringen.

Av de arbetande pensionärerna meddelade närmare hälften att de arbetar i olika slag av sakkunnigyrken. Ofta nämnda yrken var: lärare, barnträdgårdslärare, sjukskötare, hälsovårdare och närvårdare.

Största delen av de pensionärer som arbetar meddelade att de hade oregelbundna eller tillfälliga arbetsförhållanden. Endast en liten del av de pensionärer som var intresserade av arbete vid sidan om pensionen skulle ha varit intresserade av ett regelbundet heltidsarbete.

Friheten och oregelbundenheten i arbetet togs också upp i många av de öppna svaren. Många svarande såg det som viktigt att du som pensionstagare själv får välja hur mycket, och när du arbetar. Fritiden sågs också som viktig.

Det vanligaste ekonomiska motivet för att som pensionär också arbeta var strävan att skaffa något utöver det vanliga. Två tredjedelar av de arbetande pensionstagarna och av dem som inte arbetade men skulle vilja göra det angav detta som orsak. Det därefter vanligaste ekonomiska motivet var att mera pension intjänas genom arbete.

För en del föreligger klara ekonomiska behov, eftersom drygt var tredje svarande berättade att de arbetade eller skulle ha velat arbeta för att de har svårt att få sin ekonomi att gå ihop.

Förlängda arbetskarriärer och tillgången på kompetent arbetskraft är viktiga samhällseliga utmaningar. Även om arbetet vid sidan om pensionen ofta är oregelbundet, tillfälligt och ofta kortvarigt så förlänger det arbetskarriärerna och underlättar för branscher som lider av arbetskraftsbrist att finna arbetstagare. Det finns också många andra fördelar både för samhället och för individerna själva.

Ur individens synvinkel möjliggör arbete efter att du gått i pension en mjuklandning efter att du lämnat arbetsmarknaden. Att arbeta kan också ge fördelar, som att du känner att du har en betydelse, att du har en meningsfull sysselsättning och en social samvaro med arbetskamrater och/eller kunder.

Det vore också viktigt att påverka arbetsgivarnas attityder så, att man allt oftare såg pensionstagare som vill arbeta som en möjlig arbetskraftspotential. Viktigt vore också att i ökande grad informera om nyttan av att som pensionstagare också arbeta, från intjänandet av pension till den övre åldersgränsen för försäkringsplikten eller om den ekonomiska och psykosociala nytta som arbetet medför.

Slutligen vill jag tillönska alla vår tidnings läsare en God jul och en tro på en bättre morgondag.